

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Interview: Vogelman Martin van Leest

Ik zit bij Martin van Leest. Vorige keer dat ik hem zag was hij helemaal van slag vanwege de dramatische vogelstand in het Markdal. Nu is hij net terug van vakantie. Maar wie is Martin van Leest? Geboren en getogen in het Ginnekense deel van het Markdal, waar hij altijd bij het Ginnekenmarktje woonde. Zijn vader deed verzekeringen en zijn moeder runde daar een winkeltje. Die nam hij over en verder uitgebreid, totdat hij verhuisde naar een vroegere boerderij een paar straten verder.

Als jochie kreeg hij de natuurliefde met de paplepel van zijn ouders mee. Hij ging altijd mee naar het favoriete bos van zijn vader: het Ulvenhoutse Bos. Dat natte broekbos met veel loofbomen, het meest gevarieerd en met de meeste natuurwaarden. Zijn moeder wees op de zeldzame planten en zijn vader op de vogels. Zo krijg je vanzelf een brede kijk op de natuur!

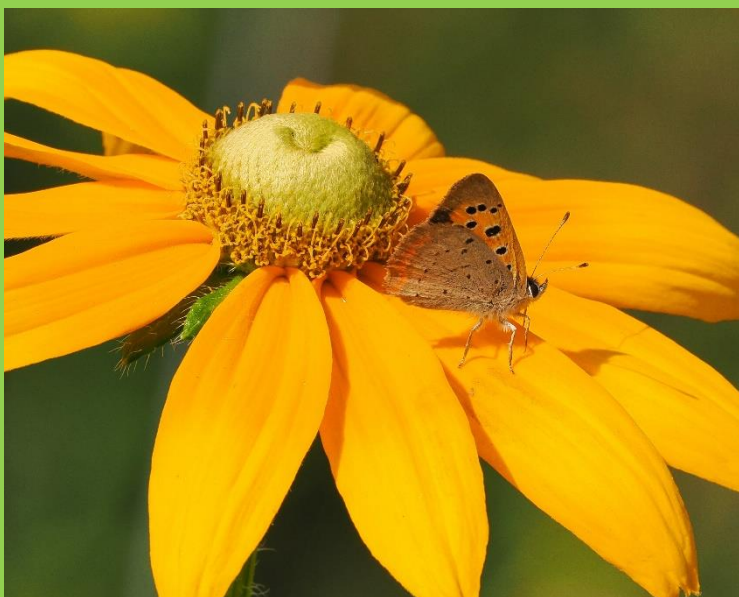
Geen wonder dat Martin aan de wieg stond van de steenuilen inventarisaties en daarvoor STONE (Steenuil Onderzoek Nederland) oprichtte en de steenuilen in het Markdal volgde. Daardoor was hij laatst ook zo in mineur. De populatie van de steenuiltjes verminderde in vijftig jaar van zo'n vijftien paar naar slechts een enkel paartje. En nu was er voor het eerst geen enkel broedgeval meer in het Markdal! Dramatisch dus! Gelukkig bleek er toch nog net een nest met uitgevlogen jonge Steenuiltjes in Galder ontdekt te zijn. Maar ook dat is maar een druppel op de gloeiende plaat.

Een ander dieptepunt in zijn vogelleven was het verdwijnen van de Grutto's. Voor zijn ogen zag hij hoe een

Steenuil beschermer Martin van Leest.

Foto Ellen Rijken

Gele Luzerne vlinders in Veerle's Pluktuin Sulkerpad

Foto Ria Lambregts

Een ander dieptepunt in zijn vogelleven was het verdwijnen van de Grutto's. Voor zijn ogen zag hij hoe een brede machine dat laatste nest met jongen ergens aan de Koekelberg wegmaaide! Praat over veldleeuweriken en patrijzen. Zelfde dramatische ontwikkelingen. Van de vroeger overal volop zingende veldleeuweriken en de op de akkers scharrelende patrijzen wordt niets meer gezien. Over het algemeen zijn die bijna 'historische' vogels met zo'n 90 % gekelderd! Om vervangen te worden door ganzen die verzot zijn op dat eiwitrijke 'grasfalt'. De oorzaken? De steeds intensievere landbouw. Weiland met heel voedselrijk monotoon raaigras, dat na zes weken gemaaid wordt, geeft grutto's, tureluurs, wulpen, kieviten, etc. geen schijn van kans om eieren te leggen, te broeden en jongen groot te brengen. Dan komt de maaimachine er al weer aan. De boer moet wel, om de besomming voor hem (en de bank) rond te krijgen. Dat moet en kan anders! Waterschap en Provincie gaan met meanders het Markdal weer natuurlijk inrichten. De potentie blijkt soms plots en geeft hoop. Drie jaar terug werd er bij Galder een paartje Patrijzen met 26 jongen gezien! Door zijn zoon Arjan, ja het zit in de familie!

Zo moet het Markdal weer vogelrijker worden. Daarom was Martin een van de opstellers van 'Vogelvriendelijke Inrichting Markdal' dat door de Vereniging Markdal o.a. aan het Waterschap als gebiedsregisseur is aangeboden. Op basis van historische gegevens en ervaren Markdal vogelaars zijn een tiental gewenste vogelsoorten benoemd.

Dat vraagt ook om landschappelijke inrichting met het herstel van vooral heggen, (vlecht)hagen, boomsingels, etc. Zoals George Dirven (auteur Markdal boek) steeds zegt: 'het Markdal was een heiningen landschap'. Dat soort landschapselementen zijn belangrijk als beschutting en nestplaats voor vogels. Ook de verwachte omschakeling naar duurzaam boeren zal enorm gaan helpen.

De gewenste vogelsoorten zijn vooral Blauwborst, IJsvogel, Steenuil, Patrijs, Grutto, Nachtegaal, etc. Door het landschap vogelvriendelijk in te richten zullen ook vlinders, dieren, en planten profiteren. Dus goed voor de biodiversiteit en onze natuur!

Martin werd al eens beloond met de Oorkonde van Brabants Landschap als 'Uilenbeschermmer van het Jaar'.

Maar een Markdal dat straks weer bewoond wordt door veel van de

verdwenen soorten zal voor hem de echte beloning van zestig jaar vogelbescherming zijn! Waar iedereen dan van geniet.

*Verstoep in Markdal: Hoeve Bos uit 1861
Prachtig gemeentelijk monument in Galder*

Markandalletjes

- * Na de hittegolven nu verfrissend warm. Tweede Kamer laat subsidie voor vrijwillige uitkoop stikstof piekbelasters dóórgaan! Verfrissend gezond verstand!
- * Waterbeestjes inventariseren in de praktijk. Martin Stamhuis. Zaterdag 16 september. 10-15u. Leslokaal Boerderij Wolfslaar. KNNV. Aanmelden: breda@knnv.nl.
- * Mastbos IVN natuurwandeling. Zondag 17 september. 9-11u. Oudste Nederlandse cultuurbos. Verjongd met vennen en loofbomen. Aanmelden via IVN Mark&Donge.
- * Een Das ! Een échte! Geert Lenders spotte die op Chaamse landgoed Valkenberg. Laat ze maar komen, als onze Panda's.
- * Het wemelt van de mooiste vlinders in Veerle's pluktuin aan het Sulkerpad, zag fotograferende Ria Lambregts.
- * Bleeke Heide: weer een sierlijke Pijlstaart (Ernets Piethaan), honderd verzamelde Kieviten (Reinier van Loo). Merkske: Visarend en zeven Sperwers op weg naar huis (Benne Roelen). Markdal: veertig Ooievaars ook zuidwaarts (Helmut van Pelt). Tot volgend jaar! Wij wachten op jullie!

Joop van Riet – IVN natuurgids Mark&Donge